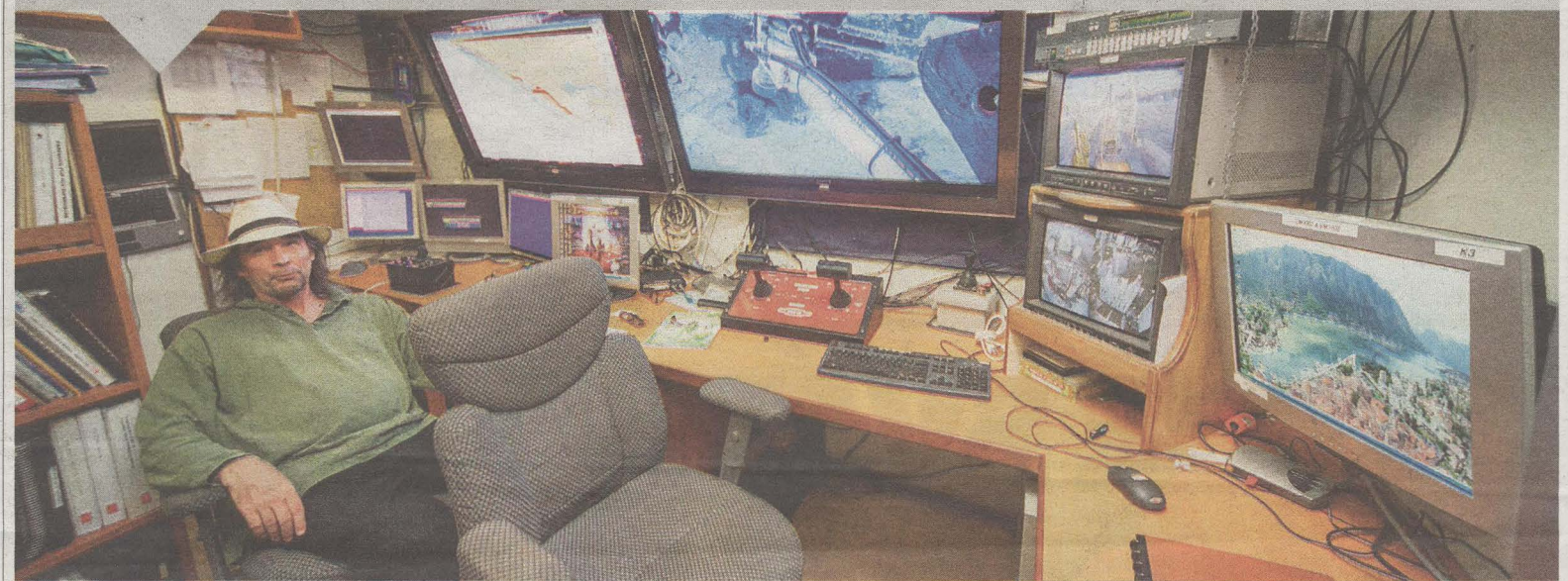

→ Američki istraživački brod u Dubrovniku

Hercules na dubini od 90 metara otkrio olupine brodova iz 17. i 18. stoljeća

NEPROFITNA ZAKLADA

Dosad su bili u Španjolskoj, Cipru, Maroku...

■ NRPM Nautical Foundation je neprofitna zaklada iz SAD-a koja istražuje područje Mediterana. Surađuju s vladama i institucijama u državama u kojima provode istraživanja, a do sada su to

bile Španjolska, Cipar, Italija, Maroko, Malta, Albanija, Crna Gora i Hrvatska. U Hrvatskoj su prvi put. Provode projekt Ilirian Coast nakon što su istražili albansku i crnogorsku obalu. Krenuli su od krajnjeg

juga, a naši se znanstvenici nadaju da će se vratiti i dogodne, odnosno da će istraživanjem obuhvatiti cijelu našu obalu. Zahvaljujući njihovoj skupoj opremi, otkrit ćemo tajne ispod valova.

SRCE POTHVATA Robot ROV, koji može uroniti i do 1000 metara dubine, opremljen je kamerama i rukama pa predmete može otkopavati i uzeti uzorke

Slavica Vuković
slavica.vukovic@vecernji.net

Hercules, istraživački brod američke zaklade RPM Nautical s Floride, u samo osam dana, koliko istražuje podmorje na krajnjem hrvatskom jugu, pronašao je olupine dvaju brodova, odnosno čak 10 potencijalno zanimljivih arheoloških lokacija, za koje se do sada nije znalo.

Bogatstvo Mediterana

Bogatstvo koje kriju dubine Mediterana u našem dijelu Jadrana istražuju američki znanstvenici zajedno s hrvatskim iz Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru, a sve to pod okriljem Ministarstva kulture i Unesca.

Posjetili smo ih u luci Gruž u Dubrovniku, na Herculesu, tehnološki opremljenom poput svemirskog broda, prepunom monitora i različitih uređaja, s podvodnim sonarima i robotom koji je dizajniran da može istraživati dubine i do 1000 metara!

Kod nas rade na dubini od 90-100 metara na samom jugu Hrvatske.

– Naš je cilj pomoći državama u zaštiti podvodne arheološke baštine, što znači da otkrivamo lokalitete, označavamo ih, kartiramo i istražujemo – kaže Jeffrey Royal, jedan od čelnih ljudi projekta koji nas je proveo po Herculesu i predstavio nam srce broda, robot ROV koji je opremljen kamerama i rukama pa neke od pronađenih predmeta i na stotine metara duboko pod morem može otkopavati,

uzeti uzorke i pospremiti ih u mrežu koja se izvlači van. Istraživanje počinje mjerenjima sonarom i označavanjima pronađenih lokacija, a ROV se spušta u drugoj fazi kada se detaljnije ispituju pronađeni lokaliteti.

– Počeli smo raditi prije tjedan dana. Pregledali smo obalu od Prevlake prema Cavtatu sonarom multibeamom, koji nam je otkrio neke zanimljive situacije na dnu. Definirali smo desetak

Podvodne lokalitete američki znanstvenici istražuju zajedno s hrvatskima
GRGO JELAVIĆ/
PIXSELL

Prvo se istražuje sonarom, a ROV se spušta u drugoj fazi kada se detaljnije ispituju lokaliteti

25.000

dolara košta dan istraživanja. Lavovski dio daju Amerikanci. Mi 'pokrivamo' vez i gorivo

OTKRIĆA BRODOLOMA

Potopljen u ratu Napoleonove i ruske vojske

Iz 17. ili 18. stoljeća ■ Drveni je brod otkriven na dubini od 90 metara, na pola puta između Molunta i Cavtata. Na njemu su pronađeni keramički predmeti. Nakon što izvade nekoliko primjeraka, znanstvenici će moći točnije datirati brodolom.

1806. ■ Te godine potonuo je brod otkriven kod Cavtata. Ima na palubi dva, a možda i tri velika željezna sidra i dva duguljasta predmeta za koje se pretpostavlja da su topovi. Sudeći prema snimkama, riječ je o brodu s početka 19. stoljeća iz znamenitih Napoleonskih ratova. Ovdje se vodila krvava bitka između Napoleonove i ruske, odnosno crnogorske flote.

zanimljivih novih lokacija za koje se smatra da bi mogle biti mjesta brodoloma – otkriva nam Luka Bekić, ravnatelj Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju. Oduševljen je tehnologijom kojom do sada nije imao priliku raditi.

Cilj – spriječiti pljačku

– Naglasak je na dubljim nalazištima na koja mi ronci nismo mogli doći, to su dubine 80-90 metara. Nama je to jako zanimljivo jer na tim dubinama ne možemo roniti, a uz pomoć ove tehnologije dolazimo do nevjerojatnih otkrića u vrlo kratkom vremenu – kaže Bekić.

Cilj je otkriti podvodno bogatstvo i locirati ga kako bismo spriječili pljačku svoga potopljenog kulturnog blaga.

U tjednu koji je pred njima ROV će se spustiti na svih 10 lokacija otkrivenih sonarom i već sada im je jasno da će pronalasci biti vrlo zanimljivi. Na prvi pogled se vidi da ima brodova iz doba antike, Napoleona, Drugog svjetskog rata.... Što će sve otkriti, čitajte već u nedjeljnom izdanju Večernjaka.